

[Etusivu](#) > ... > [Oikeudenkäyntimenettelyt](#) > [Siviilioikeudelliset Menettelyt](#) > [Todistelu](#) > Malta

Todistelu

Sisällön tuottaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Todistustaakka

1.1 Mitkä ovat todistustaakkasäännöt?

Maltan siviiliprosessilain (*Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili*) 562 §:n mukaan velvollisuus näyttää tosiseikka toteen on siihen vetoavalla asianosaisella.

1.2 Onko olemassa sääntöjä, joiden nojalla tiettyjä tosiseikkoja pidetään sellaisina, ettei niiden toteen näyttäminen ole tarpeen? Millaisissa tapauksissa? Onko tiettyjen olettamusten kumoaminen mahdollista esittämällä vastatodistelua?

Asiaa koskevat säännökset ovat siviiliprosessilain 627 §:ssä ja sitä seuraavissa pykälissä. Lain 627 §:ssä mainitaan asiakirjat, joita voidaan käyttää todisteena ja joiden aitoutta ei tarvitse todistaa. Näitä ovat muun muassa:

- Maltan hallituksen asiakirjat, jotka on allekirjoittanut ministeri tai kyseisen asiakirjan laatineen osaston päällikkö tai heidän poissa ollessaan varamies, avustaja tai muu lähinnä alemmassa virka-asemassa oleva, joka on valtuutettu allekirjoittamaan kyseisiä asiakirjoja
- Maltan ministeriöiden rekisterit
- kaikki viralliset asiakirjat, jotka toimivaltaiset viranomaiset ovat allekirjoittaneet ja jotka on julkaistu Maltan virallisessa lehdessä
- Maltan hallituksen asiakirjat, jotka on painettu hallituksen suostumuksella ja julkaistu asianmukaisesti
- Maltan tuomioistuinten, myös kirkollisten tuomioistuinten, asiakirjat ja rekisterit
- yleisen rekisteriviranomaisen (*Public Registry Office*) ja maarekisterin (*Land Registry*) antamat todistukset
- riita-asioita käsittelevän tuomioistuimen ensimmäisen jaoston (*Civil Court, First Hall*) valvonnassa annetut meriselitykset
- muut kauppamerenkulkulaissa mainitut asiakirjat (muun muassa kirjaajan tai muun valtuutetun virkamiehen allekirjoittamat rekisteröintitodistukset sekä rekisteröintitodistukseen kirjoitetut muut maininnat, jotka kirjaaja tai muu valtuutettu virkamies on allekirjoittanut).

Todisteena voidaan käyttää myös muita asiakirjoja, joiden sisältöä ei tarvitse todistaa oikeaksi mutta joiden aitous on kuitenkin todistettava. Näitä ovat muun muassa:

- lainsäädännössä tai hallituksen toimesta valtuutetun tai tunnustetun laitoksen tai julkisen elimen asiakirjat ja rekisterit
- seurakuntien asiakirjat ja rekisterit, jotka liittyvät syntymään, avioliittoon ja kuolemaan, sekä seurakunnan papin läsnä ollessa lainsäädännön mukaisesti annetut määräykset
- Maltassa toimivien julkisten notaarien asiakirjat ja rekisterit
- kaupan alan toimijoiden laatima lakisääteinen kirjanpitoaineisto ainoastaan siltä osin kuin se liittyy sopimukseen tai muuhun luonteeltaan kaupalliseen toimeen
- julkisten välittäjien laatima lakisääteinen kirjanpitoaineisto siltä osin kuin se liittyy sopimuspuolten välisiin liiketoimiin.

Edellä mainittujen asiakirjojen sisällön kiistävien todisteiden esittäminen on sallittua.

Edellä mainittujen asiakirjojen lisäksi Maltan siviililain (*Civil Code*) 16 luvun mukaisesti oletetaan, että aviomies on avioliitossa syntyneen lapsen isä. Tämä oikeudellinen oletamus voidaan todistaa pätemättömäksi riita-asioita käsittelevän tuomioistuimen perheoikeusjaostolle (*Civil Court, Family Section*) tehtävällä valaehtoisella hakemuksella. Lisäksi on esitettävä todisteet, joilla oletamus osoitetaan pätemättömäksi.

1.3 Missä määrin oikeuden on vakuutettava jostakin tosiseikasta voidakseen perustaa tuomionsa tällaisen tosiseikan olemassaoloon?

Jotta tuomioistuin voi antaa tuomion siviiliasioissa, sen on todettava, että todennäköisyyksien arvioimiseksi esitetyt todisteet ovat riittäviä.

2 Todisteiden vastaanottaminen

2.1 Edellyttääkö todisteiden vastaanottaminen aina asianosaisen pyyntöä, vai voiko tuomari tietyissä tapauksissa hankkia todisteita oma-aloitteisesti?

Kaikki oikeuskäsittelyn asianosaiset voivat todistaa riippumatta siitä, miten asia liittyy heidän etuihinsa. Asianosainen voi todistaa omasta tai toisen asianosaisen pyynnöstä, tai tuomioistuin voi kutsua hänet todistamaan viran puolesta. Kun menettely aloitetaan valaehtoisella hakemuksella, on laadittava todistajaluettelo. Todistajaluettelo on liitettävä myös valaehtoiseen vastaukseen. Asianosaisen on toimitettava erillinen hakemus ainoastaan, jos hän haluaa tuoda oikeuden kuultavaksi todistajan, jota ei ole ilmoitettu.

2.2 Mitä seuraa sen jälkeen, kun asianosaisen pyyntö todisteiden vastaanottamisesta on hyväksytty?

Kun todisteiden vastaanottamista koskeva hakemus on hyväksytty, todistajat haastetaan kuultavaksi asianosaisen hakemuksen perusteella. Todistajien haastamista voidaan pyytää suullisesti Maltan rauhantuomioistuimelta (*Court of Magistrates*) tai alemmaa tuomiovaltaa käyttävältä Gozon rauhantuomioistuimelta.

2.3 Millaisissa tapauksissa oikeus voi evätä asianosaisen esittämän pyynnön todisteiden vastaanottamisesta?

Tuomioistuin voi hylätä asianosaisen jättämän hakemuksen todisteiden vastaanottamisesta, jos haastettava henkilö on asianajaja, oikeudellinen asiamies tai pappi. Myöskään istunnossa läsnä olevat henkilöt eivät pääsääntöisesti saa toimia todistajina kyseisessä asiassa. Tuomioistuin voi kuitenkin harkintansa mukaan yksittäistapauksissa poiketa tästä säännöstä, jos siihen on hyvät perusteet. Tällaisissa tapauksissa sovelletaan myös erityislakeja virka-asioita koskevasta vaitiolovelvollisuudesta ja kielletään luottamuksellisen tiedon paljastaminen. Tuomioistuin voi evätä todistelua koskevan pyynnön myös silloin kun se pitää todistajan lausumaa tarpeettomana.

2.4 Mitä erilaisia todistelukeinoja on olemassa?

Todisteita voidaan esittää kolmella tavalla: asiakirjoina, suullisesti tai valaehtoisena todistuksena.

2.5 Millä tavoin todisteita voidaan ottaa vastaan todistajilta? Tapahtuuko se eri tavoin kuin todisteiden vastaanottaminen asiantuntijoilta? Mitä sääntöjä sovelletaan kirjallisiin todistajanlausuntoihin ja asiantuntijalausuntoihin?

Pääsäännön mukaan todistajia kuullaan suullisesti julkisessa istunnossa. Lainsäädännössä säädetään kuitenkin myös muunlaisesta todisteiden vastaanottamisesta:

- Sekä Maltassa että ulkomailla asuvat todistajat voivat antaa todisteita valaehtoisella todistuksella.
- Jos henkilö, jonka on esiinnyttävä todistajana vireillä olevassa asiassa, on lähdössä pois Maltasta tai jos hänen terveydentilansa tai ikänsä perusteella voidaan olettaa, että hän saattaa menehtyä tai tulla kykenemättömäksi antamaan kertomustaan ennen asian käsittelyä, tai jos hän ei kykene muutoin

osallistumaan oikeudenkäyntiin, tuomioistuimien määrää avustajan ottamaan kertomuksen vastaan. Tällöin todistajalle esitetyt kysymykset ja hänen niihin antamansa vastaukset tallennetaan kirjallisesti, ja todistaja allekirjoittaa todistuksensa tai vahvistaa sen puumerkillään.

- Tuomioistuin voi myös nimittää muun tuomarin (*Supplementary Judge*) kuulemaan todistajaa, erityisesti tapauksissa, joissa todistaja ei ikänsä vuoksi pysty poistumaan kotoaan.
- Jos todistaja asuu ulkomailla, asianajaja voi pyytää kuulemistä oikeusapupyynnöllä. Todistajan kuulemistä pyytävän asianosaisen on toimitettava kirjalliset kysymykset ja ilmoitettava sen henkilön nimi ja osoite, joka toimii hänen puolestaan todistajaa kuultaessa.
- Tuomioistuin voi tarpeen mukaan sallia todistajan kertomuksen esittämisen ääni- tai kuvatallenteena.
- Tuomioistuin voi myös nimittää oikeudellisia asiantuntijoita kuulemaan todistajia ja vastaanottamaan todistajanvaloja.

Oikeudellisella asiantuntijalla on todisteita vastaanottaessaan käytössään samat keinot kuin tuomioistuimella.

2.6 Onko joillakin todistelukeinoina suurempi painoarvo kuin toisilla?

Kaikki todistelukeinot ovat yhtä tärkeitä.

2.7 Onko tiettyjen tosiseikastojen todistaminen sidottu määrätynlaiseen todistelumenettelyyn?

Ei, mutta aina on esitettävä parhaat mahdolliset todisteet.

2.8 Velvoittaako laki todistajat todistamaan?

Lain mukaan kaikkien haastettujen todistajien on todistettava. Todistajaa ei voida kuitenkaan velvoittaa vastaamaan kysymyksiin, jotka voivat johtaa siihen, että häntä vastaan nostetaan rikossyyte.

2.9 Millaisissa tilanteissa todistajat voivat kieltäytyä todistamasta?

Oikeudenkäynnin asianosaisen vaimo tai aviomies ovat esteettömiä todistajia, ja heidät voidaan jonkin asianosaisen pyynnöstä haastaa todistamaan oikeuskäsittelyssä. Vaimoa tai aviomiestä ei voida kuitenkaan velvoittaa paljastamaan seikkaa, jonka hän on kuullut luottamuksellisesti puolisoltaan avioliiton aikana. Puolisoa ei voida myöskään määrätä vastaamaan kysymyksiin, jotka voivat johtaa siihen, että toista puolisoa vastaan nostetaan rikossyyte.

Myöskään asianajajalle, oikeudelliselle asiamiehelle tai papille kerrottua asiaa ei tarvitse paljastaa. Jos asianajaja tai oikeudellinen asiamies saa luvan asiakkaaltaan, hänelle voidaan esittää kysymyksiä seikoista, jotka asiakas on kertonut käsiteltävänä olevasta asiasta. Vastaavasti pappi voi asianomaiselta henkilöltä luvan saatuaan vastata kysymyksiin seikoista, jotka hän on saanut tietoonsa ripin yhteydessä.

Kirjanpitäjät, lääkärit, sosiaalityöntekijät, psykologit ja avioliittoneuvojat voidaan ainoastaan tuomioistuimen määräyksellä velvoittaa paljastamaan asiakkailtaan saamiaan vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja tai ammattiaan harjoittaessaan muuten saamiaan tietoja. Tämä koskee myös tulkkeja, jotka osallistuvat tällaisten tietojen välittämiseen.

Vaitiolovelvollisuuden sitoma todistaja ei saa paljastaa luottamuksellisia tietoja muuten kuin olosuhteissa, joista säädetään käsiteltävänä olevaan asiaan sovellettavassa lainsäädännössä.

2.10 Voidaanko todistamisesta kieltäytyvää henkilöä rangaista tai pakottaa hänet todistamaan?

Jos asianmukaisesti haastettu todistaja ei saavu nimettynä ajankohtana oikeuden kuultavaksi, hän syyllistyy oikeuden halventamiseen, mistä määrätään välittömästi sakkorangaistus. Tuomioistuin voi myös antaa todistajasta pidätysmääräyksen tai määrätä hänet tuotavaksi seuraavaan oikeuden istuntoon. Tuomioistuin voi kuitenkin kumota todistajalle määrätyn sakon, jos tuomioistuin hyväksyy istunnosta pois jäämisen perusteet.

2.11 Onko olemassa henkilöryhmiä, joita ei voida kuulla todistajina?

Todistajina voidaan kuulla kaikkia henkilöitä, jotka ovat täysissä ruumiin ja sielun voimissa ja joilla on kelpoisuus esiintyä todistajina. Todistajan ikä ei estä kuulemistä, jos tämä ymmärtää, että todistajan kertomuksen on oltava totuudenmukainen.

2.12 Mikä on tuomarin ja asianosaisten asema todistajainkuulustelussa? Millä edellytyksillä todistajaa voidaan kuulla käyttämällä hyväksi erilaisia teknisiä apuneuvoja, kuten videoneuvottelua?

Tuomioistuimien voi esittää todistajalle tarpeelliseksi tai välttämättömiksi katsomiaan kysymyksiä kaikissa pää- tai vastakuulustelun vaiheissa. Kaikki oikeuskäsittelyn asianosaiset voivat todistaa riippumatta siitä, miten asia liittyy heidän etuihinsa. Asianosainen voi todistaa omasta tai toisen asianosaisten pyynnöstä, tai tuomioistuimien voi kutsua hänet todistamaan viran puolesta.

Tuomari kuulee alaikäisiä yleensä suljetuin ovin. Vaihtoehtoisesti voidaan nimittää lapsiasiavaltuutettu, joka huolehtii alaikäisen kuulemisesta.

Maltan ulkopuolella asuvia todistajia kuullaan videoneuvottelussa.

3 Näytön arviointi

3.1 Estääkö se, että todiste on hankittu lainvastaisin keinoin, tuomioistuinta ottamasta todistetta huomioon tuomiossa?

Jos todisteet on hankittu laillisin keinoin, tuomioistuimella on täysi harkintavalta tuomiosta päättäessään. Ainoana poikkeuksena tuomioistuimien ei pääsääntöisesti ota huomioon tosiseikkoja, jotka todistaja sanoo kuulleensa toisilta henkilöiltä, tai jotka toiset henkilöt voidaan haastaa itse kertomaan tuomioistuimelle.

3.2 Käykö lausumani todisteesta ollessani itse asianosaisena asiassa?

Asianosaisten lausumat käyvät todisteeksi.

4 Onko kyseinen jäsenvaltio todisteiden vastaanottamista koskevan asetuksen 2 artiklan 1 kohdan mukaisesti määritellyt muita viranomaisia, joilla on toimivalta vastaanottaa todisteita siviili- ja kauppaoikeudellisia asioita koskevia oikeudenkäyntejä varten asetuksen nojalla? Jos näin on, millaisissa oikeuskäsittelyissä niillä on toimivalta ottaa vastaan todisteita? Voivatko ne pyytää ainoastaan todisteiden vastaanottamista vai voivatko ne myös avustaa todisteiden vastaanottamisessa toisen jäsenvaltion esittämän pyynnön perusteella? Ks. myös todisteiden vastaanottamista koskevan asetuksen 2 artiklan 1 kohdan mukainen ilmoitus

Ei.

■ Päivitetty viimeksi: 07/01/2026

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.